Zaterdag, 7 Maart 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3546

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

JAVA IN TWEEËN.

drie bergstellingen houden het de Nederlanders.

Permanent luchtalarm in Bandoeng.

Toestand Brits Indië onduidelijk.

Russen blijven winnen.

DE VERSTERKINGEN KWAMEN NIET.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Bandoeng deelde mede, dat de succesvolle defensie van Java afhing van versterkingen, welke volgens belofte in de tweede helft van Februari moesten arriveren, doch niet gekwamen.

Er is thans geen hoop meer, dat zij nog ooit zullen komen omdat de Japanners alle havens zo ernstig bombardeerden, dat zij niet langer bruikbaar zijn.

De laatste bruikbare haven was Tjilatjap aan de Zuidkust van Midden-Java, die thans „volledig vernield" is. Gemeld wordt, dat de daaruit voortvloeiende isolering van Java geen weg voor de verdedigers overliet waarover zij kunnen ontsnappen. Naar vermeld zijn zij zich hiervan volkomen bewust en kan men verwachten, dat zij als resultaat daarvan tot het laatst verwoed zullen vechten (Londen, (AP) 6.3).

VERNIELINGEN TE SOERABAIA.

Een vertraagd Aneta-bericht van 2 Maart deelt mede, dat zekere vernielingen zijn aangericht in Soerabaia, de enige overblijvende vlootbasis, die in dit deel van de Stille Oceaan overblijft. De vernielingen duurden van 7 uur tot 10 uur 's morgens. De ontploffingen deden de woningen en kantoren door de gehele stad schudden. De vernielingen werden ten uitvoer gebracht na de Japanse landingen op Zondag aan de Noordkust van Java. Soerabaia had gisteren 7 luchtalarms. Doch slechts eenmaal slaagden vijandelijke bommenwerpers erin door te dringen door de luchtdefensies van de stad. Zij wierpen bommen, die 17 personen doodden, het grootste deel daarvan toen een bom een schuilkelder trof. Een grote brand werd veroorzaakt in een warenhuis. Tot de vorige dag had Soerabaia reeds 43 luchtalarms gehad (Soerabaia, Java, (AP) 6.3).

DE HACHELIJKE TOESTAND VAN BANDOENG.

De Parijse radio, die een officieel Japans verslag omriep, deelde mede, dat de Japs een nieuw offensief hebben geopend op Bandoeng. Men verklaarde nader, dat de aanval op deze moderne Indische stad kwam van het Zuiden, en de stad geheel werd afgesneden. De Geallieerde hoofdkwartieren zouden zich, volgens deze bekendmaking uit de stad hebben verwijderd (Londen, (AP) 6.3).

BATAVIA VOLLEDIG GEEVACUEERD.

De volledige evacuatie van Batavia door de Nederlandse en Geallieerde defensiestrijdkrachten werd door het Nederlandse communiqué toegegeven. (Bandoeng, (AP) 6.3).

BANDOENG THANS VOLKOMEN VERDUISTERD.

De staat van voortdurend luchtalarm is in Bandoeng verklaard en de gedeeltelijke verduistering is vervangen voor de volledige verduistering. De order werd uitgegeven met het oog op het feit, dat de Japanse luchtmacht thans opereert van het vliegveld te Tjilatjap uit, dat dicht bij deze stad ligt. (Bandoeng, (AP) 6.3).

AANVAL VAN NEDERLANDSE TROEPEN.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede, dat de Nederlandse strijdkrachten in een verschrikkelijke frontaanval de Japanners hebben verdreven uit een deel van de gebieden voor Bandoeng, die de indringers gisteren bezetten.

De berichten zeiden, dat de Japanners zich naar het Noorden terugtrokken. Hevig artillerie-vuur in de bergdefensies ten Noorden van Bandoeng kan in de stad worden gehoord. In het Soebang-district, 40 mijl ten Noorden, is de situatie onveranderd. De Japanners gingen voort met hun pogingen door te glippen in de Geallieerde posities. Er zijn tekenen, dat de eigenlijke slag rond Bandoeng zal worden gestreden. Toegegeven werd, dat de Geallieerde troepen met de rug tegen de muur vechten, maar er is hoop, dat de Japanners ergens op het eiland kunnen worden tegengehouden. Java ziet uit naar een actie tegen de Japanners van een andere zijde. (Bandoeng, (AP) 6.3).

JAPANSE VLIEGTUIGEN TREKKEN OVER BANDOENG.

Deze oorlogshoofdstad van Java had verschillende luchtalarms. Vliegtuigen trokken over de stad, doch lieten geen bommen vallen. Klaarblijkelijk bevonden zij zich op weg naar een ander objectief. Het eerste luchtalarm had in de vroege morgen plaats. Het luchtafweergeschut kon worden gehoord, doch er waren geen tekenen van verdedigende gevechtsvliegtuigen in de lucht. (Bandoeng, (AP) 6.3).

EEN VOORRAADBASIS IN BRITS INDIË.

Het Noordamerikaanse State Department maakte bekend, dat de Verenigde Staten een missie naar Brits Indië zullen zenden om de mogelijkheden te onderzoeken voor het bieden van hulp aan de strijdkrachten der Verenigde Landen in het Nabije en Verre Oosten door een grote voorraadbasis aan te leggen (Washington, (AP) 6.3).

ONRUST IN EUROPA.

Uitgebreide sabotage en anti-nazie demonstraties aan het Donaufront zouden — naar vermeld — samengaan met Hitlers pogingen om versterkingen aan te voeren voor het lente-offensief in Rusland. „Bulgarije kookt van opwinding", volgens Sovjet-bronnen te Londen. „In Sofia zijn alle gevangenissen en politiewachten vol. Het hoofdkwartier van de Politie heeft twee grote scholen opgeëist, die worden omgezet in gevangenissen."

Joegoslavische zegslieden deelden mede, dat volgens berichten uit Beograd 7.938 „communisten" geëxecuteerd werden sedert 1 September, hetgeen op zijn minst te kennen geeft, dat Generaal Mihailovitsj nog zeer actief is. Zij zeiden, dat elk bericht van de as naar Joegoslavische loyalisten refereert als communisten. Geen commentaar werd geleverd op het bericht van den Berlijnsen correspondent van de Stockholmse „Dagens Nyheter", dat de Duitsers bekend maakten Britse parachutisten gevangen genomen te hebben, die zich voegden bij het guerilla-leger van Mihailovitsj. In Bulgarije zeiden Russische bronnen, dat „de anti-nazie stemming reeds tot het leger is doorgedrongen. Voor de eerste maal in de Bulgaarse geschiedenis is een militaire gevangenis geopend. Meer dan duizend officieren en manschappen zijn opgesloten." Gemeld wordt, dat de vijandige gezindheid tegen deelneming aan de nazie-kruistocht tegen de Sovjet-Unie zo uitgebreid is, dat de Filov-regering niet poogde een „vrijwilligers legioen" voor het Oostelijk front aan te werven. (Door William J. Humphreys, Londen, (AP) 6.3).

EEN LAATSTE WAARSCHUWING.

Regerings-critici beschouwden het verzoek van Pandit Jawaharlal Nehru, den erkenden leider van Indië's Nationalisten voor een ogenblikkelijke vorming van een Provisionele Indische Regering, die „verantwoordelijk is aan het Indische volk en niet aan den Onderkoning" als een waarschuwing te elfder ure aan Groot Britannië, dat draalt om aan Brits Indië ogenblikkelijk de status van Dominion te verschaffen.

De bronnen zeiden, dat niet minder dan deze concessie een kans had de sympathie te winnen van Indië's 400 millioen mensen voor de Geallieerde oorlogsinspanning.

Bij een interview te Allahabad verklaarde Nehru gisteren, dat het Indische probleem „slechts kan worden genaderd op een basis van vrijheid voor Indië." Britten, die goed op de hoogte zijn van het Indische probleem, zeiden, dat Nehru's opmerkingen zowel de inzichten van hemzelf als van Gandhi weerspiegelden.

De overredingskracht van den pro-as leider Subhas Chandra Bose is zo groot, dat slechts een snelle uitvoering van Groot Britannië's vrijheidsbeloften deze kunnen evenaren. Gemeld wordt, dat er een werkelijk gevaar heerst, dat Bose een revolutie kweekt achter de ruggen van de Britten, die in Birma vechten. Bose's aanhangers zouden de meerderheid hebben waar Indië's meest strijdvaardige volken wonen. Dit is ten Noord-Westen van de grens in Punjab en Maharatta. Bovendien zou hij invloed hebben in Bengalen naast Birma, hoewel hij zich ergens in Europees gebied van de as zou bevinden.

Dagelijks verkondigt het geluid van gramafoonplaten met de stem van Bose, die door de radio van Bangkok worden uitgezonden, de theorie van revolutie over geheel Indië. Hij heeft lang de Verenigde Staten gesteld als een voorbeeld, dat een revolutie noodzakelijk is voor vrijheid van het Imperium.

Londense bronnen somden ook op, dat: **1)** Toen Gandhi's machten in 1939 veroorzaakten, dat het „All India" Congrescomité Bose beroofde van het voorzitterschap, 37% van het comité den extremist trouw bleef. **2)** In tijd van een crisis dit percentage groter zou kunnen worden, indien Nehru niet in staat zou zijn de resultaten te doen zien van Gandhi's politiek van lijdelijk verzet. **3)** Bose's aanhangers het meest actieve lichaam vormen in de politieke opinie van Indië. (Door Robert Bunelle, Londen, (AP) 6.3).

JAPAN EN RUSLAND.

Luitenant Generaal Yoshitsugu Tatekawa, de uit Rusland vertrekkende Japanse Ambassadeur, zeide bij een interview in Kuibysjev, dat Japan en Rusland zich strikt zullen houden aan het neutraliteitspact. Tatekawa, die zijn ontslag nam vanwege zijn slechte gezondheidstoestand, zal worden opgevolgd door Noatake Sato, den vroegeren Japansen Ambassadeur in Frankrijk. (Tokio, (AP) 6.3).

TYPHUS IN DUITSLAND.

De Russische radio meldde, dat de typhus zich naar het Westen verbreid heeft tot de Rhur. Hieraan werd toegevoegd, dat de hospitalen te Dortmund volgepropt zijn met typhusgevallen. Dozijnen mensen in de stad gaan per dag dood door deze ziekte (Londen, (AP) 6.3).

VICE-ADMIRAAL MUSELIER AFGETREDEN.

De Vrije Franse radio van Brazaville riep om, dat vice-admiraal Emile Muselier is afgetreden als hoofd van de Vrije Franse vlootstrijdkrachten om het bevel op zich te nemen van de „operatie-troepen". Hij keerde onlangs naar Londen terug na de expeditie te hebben geleid, welke het bestuur overnam van de eilanden St. Pierre en Miquelon op de hoogte van New Foundland (New York, (AP) 6.3).

DE ONOPHOUDELIJKE BOMBARDEMENTEN VAN MALTA.

Gedurende de maand Februari werden op Malta tengevolge van bombardementen 118 personen gedood, 53 ernstig en 162 licht gewond. Van gisteravond 20 uur tot hedenmorgen 7 uur waren er slechts 12 minuten, dat er geen aanval op het eiland werd uitgevoerd. 's Morgens werd er een aanval uitgevoerd op de haven; in de namiddag moest zij het weer ontgelden, terwijl een derde aanval aan de gang was in de vroege avond (Valletta, (AP) 6.3).

ROMMEL BEZOEKT HITLER.

Erwin Rommel, Commandant van het asleger in Afrika, die reeds wekenlang tot stand is gebracht in de Libyse woestijn door een combinatie van Britse strijdkrachten en slecht weer, is uit Noord-Afrika vertrokken om met Hitler te confereren. De berichten zeiden, dat Rommel op 26 Februari vertrok en dat tegelijkertijd de Duitse militaire attaché in Turkije uit Ankara vertrok om dezelfde conferentie bij te wonen. (Caïro, (AP) 6.3).

12 MAART.

Z. H. de Paus, die hersteld is van een lichte ongesteldheid, trof regelingen voor ceremonies, die op 12 Maart, de derde jaardag van Zijn kroning, zullen worden gehouden. (Vaticaanstad, (AP) 6.3).

Het nieuws van vandaag.

Vandaag is het drie maanden geleden, dat de oorlog in het Verre Oosten begon. Voordat de oorlog daar begon, hadden de Japs met intrigues reeds Indo-China onder hun macht gebracht (24 Juli 1941).

Op 7 December 1941 openden de Japs een front, dat door het gehele Oosten des Stillen Oceaans gedekt werd.

De eerste oorlogsdag viel Thailand reeds. Op de dag voor Kerstmis viel Hong-Kong. Op 3 Januari was Brits Borneo in handen van de Japs, op 15 Februari viel Singapore, waarmede het tijdelijke lot van Malakka bezegeld was. Wel wappert sedert 2 Januari de Rijzende Zon boven de Dominicanen-universiteit van Manilla, maar de Philippijnen zijn nog niet gevallen en elke dag brengt nieuwe heldenfeiten van Douglas MacArthur en zijn handvol mensen. Thans staan wij aan het weekeinde, waarin de gruwel herdacht wordt (laten wij hopen ook in het gebed) van het begin van die oorlog in het Verre Oosten en de toestand van ons eigen vaderland in Indië is wel zeer critiek. De eilanden buiten Java zijn practisch bezet door den vijand. Java ligt in tweeën, de Nederlandse troepen moesten zich terugtrekken in drie bergstellingen van Bandoeng, Magelang en Malang. Soerabaia, die trotse zeeveste, is geïsoleerd; in Batavia houden de Japanners huis. Hein ter Poorten verklaarde, dat hij met het verpletteren van de Japanse invasie zijn troepen zeer vermoeid heeft, zodat in normale gevallen thans de reserves in het veld moesten komen. Die zijn er helaas niet. De Japanners hebben thans een algeheel monopolie in de lucht. In Bandoeng heerst een permanent luchtalarm, terwijl alleen in de allerergste gevallen nog een extra signaal gegeven wordt. Zal het ergste tijdens het weekeinde komen? Moge dan blijken dat het volkslied niet slechts is een door velen meegezongen, maar naar zijn inhoud niet ten volle aanvaard symbool, doch dat gans Nederland, in de eerste plaats ook hier in Curaçao, alle Nederlanders geloven en belijden, dat God de Heer ons schild en betrouwen is.

In Rusland blijven de troepen winnen. Reeds doen geruchten de ronde over de positie van Rusland na de oorlog (blz. 3). In Brits Indië willen de Amerikanen voorraadbases gaan aanleggen. Nehru, de leider van de nationalisten, heeft een laatste waarschuwing gegeven, doch de situatie in Engeland betreffende Brits Indië is nog geheel duister. (blz. 1).

De Japanse gezant is uit Moskou vertrokken, doch bij zijn vertrek huichelde hij, dat men zich aan het neutraliteitspact zal houden. (blz. 1).

Het Gezag in de ware Nieuwe Orde.

Slechts in theorie wordt de massa-mens door zijn beginselen geleid.

De vorige week Zaterdag werd in een hoofdartikel de quaestie van het geldstelsel belicht. Wereldoorlog II, zo schreven wij, heeft het stroeve geldstelsel afgeschaft. Er is niet veel kans, dat dit na de oorlog wederom ingevoerd zal worden, omdat men de voordelen van het arbeidsruilsysteem van een toezichthoudende werkverdeling, van het ontbreken van stakingen en uitsluitingspractijken onder de ogen heeft gehad. Als dit een van de vruchten van de oorlog zal zijn, dan zal dit wel een wrange vrucht zijn, doch die tenslotte voor de gezondheid van de menselijke samenleving nodig was. Wij zijn niet voor een vergaande staatsinmenging in de particuliere bedrijven, doch men moet ook practisch zijn, en zoals de samenleving zich thans heeft ontwikkeld (of het een waarachtige ontwikkeling zij, blijft thans buiten bespreking) i s een ordenende bemoeienis van overheidswege in het arbeidsproces even onmisbaar als overheidstoezicht op het verkeer, wanneer mensen nu eenmaal de liefhebberij hebben om bij wijze van ontwikkeling met zijn acht millioenen op een hoopje te gaan wonen.

In het hoofdartikel van vorige week Zaterdag nu kwam reeds ter sprake, dat een strict gehandhaafd gezag eis is, wil men bij een nieuwe sociale ordening iets bereiken. Want dit zal met vele veranderingen gepaard gaan en al te vlotte veranderingen brengen vaak onrust onder het volk te weeg.

Salazar is een traag werker in zeker opzicht. Bij elke verandering, die aangebracht kan worden, zegt hij tot zich zelf: Is de verandering, hoe goed ook, niet gevaarlijker dan de bestaande toestand?

Echtscheiding is een maatschappelijke ziekte. Maar hij acht de tijd nog niet gekomen om de wet op de echtscheiding af te schaffen. Mijn absoluut gezag is een kwaad, maar op dit ogenblik is veranderen de doodslag voor het opnieuw opgebouwde Portugal. Hij kent den Portugees te goed. Die heeft een gezag nodig. Min of meer heeft elk land een absoluut gezag op het ogenblik nodig. Zelfs het democratische Engeland heeft aan Churchill een macht gegeven, die van die van den Portugesen dictator niet veel verschilt. Op zeker ogenblik heeft elke staat een sterk-drijvende kracht nodig. Dat moet men goed inzien: **De verwonde democratische instelling was gezagsschuw geworden juist door de klassen-strijd;** de gezagsvertegenwoordigers stonden vlak naast en leefden onder de rook van de kapitalisten. Men volgde het gezag in vele gevallen slechts als een massa-uiting tegenover de organisatie en niet als een uiting van eerbied voor het gezag als vertegenwoordiger van de Godsleiding. Deze kapitale fout, die heel sterk aan het gistende na-oorlogsleven van na 1918 kleefde, heeft der oude democratie veel kwaad gedaan.

Hier hebben ook de leiders schuld, die om grotere partij-winst te boeken bij hun volgelingen steeds meer bij dezen in het gevlij trachtten te komen. Niet allen hebben hier even sterk aan meegewerkt; de uiterste linkse groep is hierin uitgesproken naar voren getreden.

Nauw samenhangend met het voorgaande is het verschijnsel, dat Ortega Y Gasset doopte als „De opstand der horden". Dit verschijnsel heeft der democratie — dus ook het corporatisme — veel kwaad gedaan. Men zou het verschijnsel ook hebben kunnen dopen als „De ondergang van het individu".

Hoewel Ortega voor zich meer tegenover het „Uebermens-type" had geplaatst, omdat hij sterk onder de invloed van Nietsche stond, toch was zijn waarschuwing aan de wereld juist. **De massa-mens reageert niet, omdat zijn beginselen hem drijven, maar omdat zijn massa hem drijft.** Hij is de logge goe-gemeente, die voorstelt de schim van zijn gemiddelden collega te volgen, omdat deze hem door leiding of instinct of beide populair is geworden.

De massa-mens is niets meer. Hij is de „mens", die nergens reëel is. Hij schommelt om de spil van een vooropgezette fictie.

Het is een bekend streven der Duitse grondigheid om alles volgens een **schema** te organiseren en de scharen binnen dat **systeem** te dringen, goedschiks of kwaadschiks. Zelfs die factoren, die voor dwingkrachten niet in aanmerking komen, zoals gewetensvrijheid, worden hierbinnen geperst. Daarom zal er één godsdienst zijn. Simplificaties moeten nu de rest doen. Als er geen Joden meer in Duitsland waren, dan zouden we alles kunnen onderbrengen onder het type „Nordische ras".

Die simplificatie moest dus gemaakt worden. Het begrip is een fictie. De Duitse wetenschap van vóór 1934 heeft het aangetoond. Geen nood. De wetenschap zal onder druk het tegengestelde aantonen. Zo ver is de Duitse wetenschap gezonken. Den enkeling, die weerstreeft, zal het zwijgen opgelegd worden in het concentratiekamp.

Dit is het beeld van de Duitse ideologie: Het Nordische ras wordt godsdienst, wijsbegeerte en ethica tegelijk.

Het streven is oud. Reeds Langbehn met zijn „Rembrandt als Erzieher" heeft het naar voren gebracht. Er zit hier een tragische kant aan de quaestie. Rembrandt is altijd door Langbehn als het summum van Duitse geest behandeld, maar hij was een Nederlander. Dus pelgrimeerde hij naar Nederland. De Duitse scharen zijn nu ook in Nederland gekomen en maken er nu de film „Rembrandt". Mochten we de parallel verder trekken, dan moeten we zeggen: Langbehn vond er den Christus weer terug. Zou het Duitse volk hem hier weer leren kennen? Zou hier het begin gevonden worden van Duitslands geestelijke omzwenking?

Voor het wezen van het corporatisme is heel deze geestelijke afwijking niet nodig. Portugal is een katholiek land; het kent practisch geen godsdienststrijd; de homogeniteit is op dit punt gegarandeerd. Het corporatieve samenstel heeft zich nu in zeker op-

zicht buiten alle godsdiensten om voltrokken. Het eist slechts geestelijke harmonie, zich wederzijds verstaan op dit punt, maar geen beginsel-verzaking of een geweld aandoen van het geweten; heel de „Nordische geest" is een kunstmatig element in het corporatieve streven, dat Duitsland er in gebracht heeft uit een soort ideologische overweging om het systeem volkomen te maken. Het heeft in werkelijkheid het systeem kunstmatig maar niet organisch gemaakt. Daarom zal het Duitse systeem er aan bezwijken.

Wil dit alles nu betekenen, dat het corporatieve systeem de eindphase is van de lange mensenstrijd om de juiste bestuurs- en levenstechniek? Dit te beweren, zou betekenen de mensheid niet te kennen.

Als de slinger van een uurwerk, zo beweegt zich de levensdrang van den mens tussen zijn vele polen. „Zo allen zich zouden opgelost hebben, zou de slinger stil staan en de mensheid dood zijn. Hier kan niet beter gedaan worden dan Maritain citeren, die hun wil beantwoorden, die menen, dat de Middeleeuwse staatsconstitutie de beste is.

„In onze dagen hebben we in de wijsbegeerte, de cultuur en de beschaving enerzijds te doen met opvattingen waarvan een éénzinnige traagheid het kenmerk is: deze zijn gehecht aan hetgeen juist dood is in het tijdelijk ideaal der middeleeuwse christenheid; anderzijds hebben we te maken met een ganse ideologie, die door de idee van revolutionnaire ontbinding beheerst wordt: deze wil van het begrip christenheid, op zich zelf al, niets weten. Naar onze overtuiging is de waarheid hier weer als het ware een top, die tussen deze twee tegenovergestelde dwalingen uitsteekt. We moeten ons ten doel stellen om een ware en waarachtige christenheid te bouwen, die aan de onveranderlijke beginselen van iedere tijdelijke vitaal-christelijke orde getrouw is, en die vrij is van elke dwaling, ontsproten aan een anti-christelijke ideologie, vrij ook van wat we zoëven de natuurlijke neiging tot „energie-verkwistende splitsing" noemden. Maar tevens moet dat een nieuwe christenheid zijn, die volgens een model, dat specifiek van het middeleeuwse verschilt, de onveranderlijke analogie en niet éénzinnige voorwaarden van een christelijk tijdelijk leven verwezenlijkt. In wezen is het middeleeuwse ideaal van een christelijk sacrale maatschappij zeker niet slecht, daar het immers goed is geweest. Maar in feite beantwoordt het aan iets eindigs. Als we op een paradoxale wijze de taal der metaphysiek op het register van de wijsbegeerte der geschiedenis mogen gebruiken, zouden we aldus onze gedachte willen formuleren: dat ideaal of dat toekomstbeeld is waarlijk een **essentie** geweest, d.i. een ideeën-complex, dat tot het bestaan kan komen en daartoe geroepen is; maar op het ogenblik en voor de concrete en **een datum dragende** feitelijke toestand van het historisch tijdperk, dat wij nu ingaan, is het nog slechts een **gedachteding**, dat we ons denken **ad instar entis** (alsof het een ding was) en dat niet bestaan kan (Naar een nieuwe Christenheid" (blz. 207 — 208).

Ook deze nieuwe Wereld-constructie zal iets voorbijgaands zijn, maar het zal wel het juiste systeem van het ogenblik kunnen zijn. Van ons hangt het af, of het dit werkelijk zij of niet. Hoe meer het de werkelijkheid benadert, des te meer rust zal het brengen. Het zal van groot voordeel zijn, als die rusttijd in waakzaamheid wordt doorgebracht, ons steeds voorbereidende op de komende tijd.

Curaçao.

ST. ELISABETHSGASTHUIS KREEG NIEUW LABORATORIUM.

In een van de vleugels van het St. Elisabethsgasthuis is deze week een geheel nieuw laboratorium geopend.

Het laboratorium ligt aan de voet van een heuvel, welke het St. Theresia-paviljoen (voor longpatiënten) draagt. De ruime ramen doen uitzien op een ander groot pand, waarin de bakkerij en wasserij van het gasthuis zijn ondergebracht. Frisse winden houden het laboratorium en Mejuffrouw Cornelie A. J. von Frijtag Drabbe, die hier als Medisch Analyste de buisjes en kolfjes zwaait, koel. Toen een van de Amigoe-mannen er een bezoek bracht, leidde de Medisch Analyste hem vriendelijk rond.

Ruime kasten voor glas- en vaatwerk, electrische stroom en zelfs gasleiding is aanwezig. Voor zuren niet ontvankelijke tafels staan in het rond, met ter zijde het bureau van Mejuffrouw Von Frijtag Drabbe. Trots kijkt de Analyste over haar domein. „Toen ik begon had ik slechts 3 buisjes en 2 daarvan waren nog stuk, dat was mijn instrumentarium, en thans heb ik werkelijk alles wat mijn analysten-hart maar kan begeren". Inderdaad, de zaal maakt met zijn licht en glans en materiaal een magnifieke indruk. Ons hospitaal is een ware aanwinst rijker geworden ten bate van de gezondheid op dit eiland.

MEJUFFROUW WOUTERS VERPLEEGSTER.

Naar wij vernemen heeft de dochter van onzen Gouverneur, Mejuffrouw W. J. Elisabeth Wouters („Sjon Betsy") de daad bij het woord gevoegd, toen vernomen werd, dat er hier een tekort aan verpleegsters heerst, hetgeen funest zou kunnen zijn in geval van een oorlogsramp. Mejuffrouw Wouters, die voor haar vertrek naar Curaçao gediplomeerd verpleegster was in Roosendaal, is thans enkele dagen in de week werkzaam in het Sint Elisabethsgasthuis, waar zij thans slechts eenvoudig bekend staat als „Zuster Bep". In geval van een alarm zal de dochter van onzen Gouverneur dus ook direct een hulppost gaan bekleden om ons volk bij te staan.

SINT FILOMENA.

Toen indertijd het mooie standbeeld van Sint Filomena in de procathedraal te Willemstad geplaatst werd, gingen er alras stemmen op onder de vereerders van deze heilige een copie van dit standbeeld in eigen bezit te hebben. De actieve leiding van de Sint Augustinusboekhandel zat niet stil en vanmorgen liet zij ons een exemplaar brengen van het nieuwe standbeeld voor huiselijk gebruik. De uitvoering is geslaagd. Het beeldje is 38 cm. hoog en is van gips vervaardigd, terwijl het model en de kleur geheel zijn als het standbeeld in de procathedraal. Mevrouw Suzanna Nicolaas had de leiding bij de vervaardiging ervan.

Dit kleinood is er een voorbeeld van, wat bereikt kan worden bij het vervaardigen van devotiemateriaal voor huiselijke gebruik, wanneer men echte kunstenaars vraagt mede te doen. Het is nog immer een treurig verschijnsel, dat er in de Katholieke Kerk met Haar geweldige traditie en kunstvergadering zoveel onsmakelijk devotiemateriaal wordt gefabriceerd. Maar de Sint Augustinusboekhandel is thans begonnen en...... gaat voort. Want nog twee andere beeldjes, een van de hooghelige Moedergods en een Heilig-Hartbeeld zijn in voorbereiding. Daar ook die onder leiding van Mevrouw Suzanna Nicolaas zullen worden uitgevoerd, kan men slechts hopen, dat zij spoedig zullen aankomen.

Voor wie een St. Filomena-beeld wil kopen (5 gld) diene, dat er slechts een heel beperkte voorraad is, en dat er reeds een groot aantal is verkocht. De St. Augustinus-boekhandel is in het St. Thomascollege te Otrabanda, telefoon 2056.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.16 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.19 uur.

Zondagavond begint de verduistering eveneens om 18.16 uur. Zij eindigt Maandagochtend om 6.18 uur.

NIET VOLDOENDE VERDUISTERD.

Bij de gisteravond gehouden contrôle op de verduistering werden bij de volgende auto's overtredingen geconstateerd:

2880 C; 2038 C; 802 C; 2545 C;

De volgende perceelen waren niet voldoende verduisterd: Scharlooweg 17; Arraratweg 17; Bredestraat 5 (O); Sebastopolstraat 74; Bredestraat 8 (O); Mateowijk 20.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Examen Kweekeling L.O. 2e verklaring gehouden op 3 Maart 1942.

Geëxamineerd: één candidate, opgeleid aan het St. Antoniusgesticht, Pietermaai.

Geslaagd: Mej. **Maria Justina Nicasia te Montagne.**

VREDESLOF.

Zondagmiddag 17 uur wordt in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel een vredeslof gehouden. Het Nederlands Mannenkoor zal zingen. Het Rozenhoedje en de Litanie van Allerheiligen zal in de Nederlandse taal gebeden worden.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Voetbal: 10.— Olympia Jr. — San Salvador; 11.— Vitesse Jr. — Victoria; 14.45 uur D.S.C. — C.S.R. (finale 2e klasse); 16.— Ajax — Olympia (competitie 1e klasse).

Korfbal: 16.30 Bito — Vitesse (finale).

— **Gymnastiek- en Turnvereniging „Olympia":** Het Bestuur kan tot zijn genoegen mededelen, dat de gymnastieklessen weer doorgang kunnen vinden. Voor Dames op Zondagmorgen van 10.30 tot 11.30 uur. Voor Heren op Zondagmorgen van 11.30 tot 12.30 uur.

Wij hopen en vertrouwen, dat de lessen wederom zo druk of drukker zullen worden bezocht als de laatste maanden vóór de verduistering het geval was. Leden en niet-leden, het is meer dan ooit zaak uw lichaam fit te houden, hetgeen bereikt kan worden door regelmatige oefeningen, en waarvoor wij uitstek de gymnastische oefeningen het geschiktst zijn. Wij rekenen op uw aller opkomst as. Zondag.

Niet-leden kunnen zich op bovengenoemde oefentijden als lid laten inschrijven of bij den Secretaris, den Heer Petersen.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 7 Maart 18 uur af tot 8 Maart 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige J. de J. Arends, arts, Bargestraat 53, telefoon No. 2140.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Del Pueblo.
Punda: Juliana.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: De vrijstelling van dienst van T. B. S. Goei, gouvernements-apotheker-scheikundige bij de Openbare Gezondheidsdienst is op zijn verzoek ingetrokken.

Benoeming: C. E. Gibson, tot tijdelijk telegrambesteller op Curaçao; Mej. E. P. Defares, vroedvrouw in het bezit van een Surinaams diploma tot tijd. Gouvernements vroedvrouw; W. M. Koenen, tot tijdelijk bevolkingscontroleur; S. A. Senior tot lid van de Raad van Toezicht op de Koloniale Postspaarbank; Dr. W. M. Bonne, commandant van de Rode Kruis Compagnie alhier tot kapitein van speciale diensten bij de Schutterij; W. H. Winkel, arts, commandant van de plaatselijke Sectie van de Transportcolonne van het Rode Kruis alhier tot kapitein van speciale diensten bij de Schutterij; E. van der Kuyp, geneesheer, commandant van de Mobiele Sectie van de Transport Colonne van het Rode Kruis alhier, tot 1e Luitenant van speciale diensten bij de Schutterij.

Bevordering: H. G. de Jongh, A. P. Loewenthal, A. A. Capello, R. Pietersz, W. G. Breusers en R. de Haseth, klerken tot adjunct-commiezen; J. H. van Boven, commies, hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken alhier tot hoofdcommies.

De verantwoordelijkheid der West-Indiën

door
Meester Eduard Maurits Elias.

De gebeurtenissen in ons Indië hebben een zodanig stadium bereikt, dat men op alle mogelijkheden moet zijn voorbereid, al wordt daarmede de hoop op een ommekeer nog niet teniet gedaan. Vooral de uitlating van dr. Hubertus van Mook, dat verwacht mag worden, dat de vijand van een andere zijde door onze bondgenoten zal worden aangevallen, geeft enige voeding aan deze hoop. Niettemin komt er een moment in de gebeurtenissen, dat vooruitzien méér dan regeren kan heten. Dit moment is nu zeker bereikt.

Een eventuele val van ons Indië opent een nabij toekomstbeeld, dat zó verward en zó gecompliceerd is, dat niemand met verantwoordelijkheidsgevoel dit zal durven te schilderen, laat staan het zal wagen er conclusies aan te verbinden. Dit ware onverdraaglijke voorbarigheid en onverantwoordelijkheid.

Niettemin moge hier op Curaçao althans ingezien worden, dat dit toekomstbeeld, zij het vooralsnog in zeer vage vormen, een beeld van ons gebiedsdeel zal te zien geven. De vaagheid van vorm van dit beeld verhindert niet te zien, dat het omvangrijk en belangrijk zal zijn.

Want met Suriname wordt Curaçao nu, zelfs al bleef een deel van Java nog behouden, de drager van de Nederlandse eenheid.

Welk een verantwoordelijkheid!

Men zie deze Nederlandse Rijksgedachte niet alleen in haar staatkundige betekenis. Zij uit zich in vele gedaanten en op vele terreinen, in alle gedaanten en op alle terreinen, waar Nederland en Nederlanderschap en Nederlandsheid zich plegen te uiten. Dat is: op vrijwel het gehele gebied van menselijk, Nederlands, handelen, denken en gevoelen.

Suriname en Curaçao—oneindig meer dan Londen en New York — krijgen thans de rechten en de plichten — de eer en de ereplicht — verbonden aan hun uitzonderlijke Nederlandse ongereptheid.

Men zie het complex van deze rechten en plichten vooral niet als een toevallige en willekeurige samenstelling van incidenten. Het werk dat verzet zal worden voor de overplaatsing van Nederlands Indische maatschappijen behoort evenzeer tot dit complex als het feit, dat onze pers de enige ongerepte Nederlandse pers zal worden; financiële maatregelen, die ongetwijfeld moeten worden genomen, hebben dezelfde, **precies** dezelfde **Nederlandse** betekenis als de zekerheid, dat de Nederlandse kunst nu haar laatste toevlucht in onze kleine tropische gebiedsdelen zal moeten vinden. Dit geldt zowel voor de godsdienst als voor de economie, zowel voor de wetenschap als voor het onderwijs. Niet alleen levensverzekeringsmaatschappijen en fabrieken verplaatsen haar zetels naar Suriname en Curaçao, ook het Nederlandse wezen, het Nederlandse denken, de Nederlandse Rijksgedachte, de Nederlandse hoop op de Nederlandse toekomst bovenal. Deze dingen zijn nog niet alle tastbaar, wellicht zullen er bij zijn, die nooit tastbaar zullen kunnen worden hier. Maar dit vermindert hun belangrijkheid niet. Wat in statuten en bankbiljetten tastbaar worden kan, is dikwijls minder belangrijk dan wat, uit zijn wezen, niet steeds tot vormgeving is voorbeschikt.

Deze zekerheid dit nieuwe en overweldigende moet in Curaçao en Suriname worden begrepen. Met de overweldigende nieuwe plicht en verantwoordelijkheid, die daaraan verbonden zijn. Een plicht en een verantwoordelijkheid, die toekomen zowel aan overheden als aan de individuele mensen van Curaçao en Suriname.

Hier zal, van boven-af geleid en van binnen uit voortgestuwd, het besef moeten doorbreken, dat Curaçao en Suriname nu meer dan Curaçao en Suriname zijn, want dat zij Nederland en Nederlands Imperium zijn geworden: een overschakeling van doen en denken, die niet gemakkelijk zal zijn, doch die plicht is.

De overheid begrijpt dit en de burger moet zich hiervan bewust zijn. Hun beider denken en handelen moeten zich verdiepen en verbreden. Evenzeer als het denken en handelen van vele lichamen en verenigingen zich zal moeten verdiepen en verbreden. Evenzeer als het denken en handelen van de pers, en de radio zich zal dienen te verdiepen en verbreden.

Ook onze Londense regering zal dit moeten begrijpen, door aan Curaçao en Suriname een belangrijker plaats te verschaffen dan tot nu toe het geval was. Ook Curaçao en Suriname, gezamenlijk, zullen moeten bewijzen dit in te zien door nader tot elkaar te komen. Niet door druk der van buiten komende omstandigheden, doch door onmiddellijke, snelle aandrang en daden van hen zelf. Zij zijn niet meer Curaçao en Suriname.

Zij zijn: het vrije Nederland.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur:

Naar aanleiding van een ingezonden stuk in „Dagblad Amigoe di Curaçao" en „Beurs en Nieuwsberichten" ondertekend door „Commandant van een Nederlands oorlogsschip" zij het ons vergund enige opmerkingen te maken. Volgens den schrijver van bovenvermeld stuk heeft Curaçao olie nodig als bijdrage in de corlog en is het de schuld van de onwillige houding van de C.S.M. officieren dat die olie niet aangebracht wordt.

De Koninklijke Marine heeft haar plicht gedaan en de route beveiligd maar de C.S.M. mensen willen niet volgens den Commandant.

Welnu; hier in Venezuela is het enthousiasme om met een volle lading naar Curaçao te varen, biezonder groot en wij zouden bijna zonder uitzondering blij zijn te mogen vertrekken, zodat de beschuldiging van den heer Commandant hier buitengewoon vreemd aandoet.

Verder begaat de Commandant de grove fout de sociale positie van de C.S.M.'ers met een paar woorden over „vriendelijke, goedkope woningen" en „goede verdienste" heel optimistisch voor te stellen.

Wij zouden hem willen aanraden niet in het openbaar te schrijven over dingen waar hij kennelijk niets van af weet.

Wat weet bv. de Commandant van varen met een tekort aan bemanning? Het betekent op veel schepen 4 uur wacht en daarna 4 uur vrij en dat soms ononderbroken 6 maanden lang zonder een enkele vrije dag en zonder een enkele behoorlijke nachtrust.

Daarna krijgt men 9 dagen verlof en na afloop daarvan hetzelfde recept voor 6 maanden.

Hoe denkt de commandant die over goede verdienste schrijft over de gage van een gediplomeerd 4° Machinist 5 a 6 jaar in dienst der Maatschappij a ƒ 180 per maand.

Wanneer de commandant schrijft, over mensen die nog nooit de gevaren van de oorlog gevoeld hebben, moet hij toch zeker bijna 200 C.S.M.'ers die op Engeland en andere gevaarlijke routes gevaren hebben, uitschakelen en dat is het grootste gedeelte der C.S.M. officieren.

Bij een van die reizen werd een schip getorpedeerd en de Maatschappij vond het betamelijk om op de dag van de ramp de C.S.M.'ers die in waarnemende rang voeren direct terug te stellen tot hun aangestelde rang om zodoende wat gage uit te sparen.

Onze brieven aan de Directie met verzoeken om verbeteringen werden zelfs niet eens beantwoord en uit het bovenstaande (slechts een paar voorbeelden) zal de Commandant kunnen opmaken dat hij, schrijvende over het goede leven der C.S.M. officieren iets verder moet kijken dan de „vriendelijke, goedkope woningen".

Wij kunnen den Commandant verzekeren dat wij vaderlandslievend zijn; enkelen van ons hebben dat reeds bewezen ten koste van hun leven, anderen door naar behoren hun plicht te doen onder gevaarlijke omstandigheden; maar, wanneer er profijten in geld van ons gevaarlijk werk getrokken worden, dan willen wij gaarne in die profijten delen.

Volgens „Vrij Nederland" zijn de verdiensten bij de Koopvaardij zeer groot; het heeft niets met vaderlandsliefde te maken hoe die winsten verdeeld worden, en het zou zeer logisch zijn, als men ons wat levensstandaard betreft zo langzamerhand gelijk ging stellen met de walemployees van onze Maatschappij.

Men late ook niet de Maatschappij alleen uitmaken welke levenspositie voor ons de juiste is.

Wanneer men geen ontslag meer kan nemen en verplicht is in dienst van zijn werkgever te blijven is het niet democratisch dat die werkgever alleen de beloning voor die arbeid vaststelt.

Hopelijk hebben wij met het bovenstaande het publiek, dat na lezing van het ingezonden stuk van den Commandant wel de indruk gekregen moet hebben dat de C.S.M. vloot bemand is met halve Nazies, enigermate ingelicht. Wij zijn goede vaderlanders maar ook mensen die moeten waken voor hun maatschappelijke positie.

Den Commandant zouden wij tot slot willen verzoeken, voortaan zijn Duits in ingezonden stukken te willen vertalen. Onze kennis van de Duitse taal heeft met het uitbreken van de oorlog een flinke klap gekregen.

U, Mijnheer de Redacteur, dankend voor de plaatsruimte;

Enige C.S.M. officieren in Venezuela.

A. J. Burger.

HET HEILIGDOM VAN DEN MACHINIST!

Men aanschouwt hier de plaats waar de bevelen van den kapitein, of hem, die in zijn naam het schip bestuurt, ontvangen worden door den dienstdoenden Machinist.

Op de Commandobrug functionneren de hersenen van het schip, en hier beneden verneemt men, het rusteloos kloppen van het hart. Het geweten, is de Machinekamer telegraaf, die met zijn stalen stem, de wenselijkheid betoogt van in te grijpen en de bestaande orde te wijzigen, hetzij in tijde van gevaar, hetzij bij vertrek of aankomst op een rede.

Welk een geruststellende gedachte voor hem, die daar beneden zijn in hun enge, nauw begrenste wereld, te weten, dat daar boven op de brug, iemand waakt, die voor zijn taak berekend is!

Welk een geruststellende gedachten ook voor dezen laatste, te weten, dat daar beneden iemand waakt, voor de naleving van alle orders, die van de brug komen en die noodzakelijk zijn voor het welzijn van Allen!

Welk een geruststellende gedachte tenslotte ook voor hem, die in vreedzame concurrentie-strijd, het trotse schip uitrustte, te weten, dat daar samenwerking heerst, tussen de beide verantwoordelijke groepen, aan boord: een samenwerking, die verre verheven is, boven elk klein, menselijk geharrewar in Stamkroeg of Orgaan.

R. J. Beugeling, Nieuwpoort.

Van de Fronten.

ORANJE ZAL OVERWINNEN.

Gezant dr. Alexander Loudon hield hedenmorgen om 11 uur een radio-rede voor Nederlands Indië onder de titel „Oranje zal overwinnen". Hij zeide o.a.: „Wanneer de Verenigde Staten eenmaal tot de aanval zullen overgaan, zal een hunner eerste daden zijn u te bevrijden. Ik kan hoopvol over de toekomst spreken, omdat ik zie hoe de productie hier geweldig snel toeneemt. Binnenkort zal hier de grootste productie van oorlogsmateriaal zijn, die de wereld ooit heeft aanschouwd" (Washington, G.P.D. 7.3).

DE TOESTAND IN INDIË.

De berichten uit Indië zijn verward. Onmiskenbaar winnen de Japanners terrein. Nu zij Batavia en Buitenzorg hebben genomen en Java in tweeën hebben gesneden, richten zij hun hoofdaanvallen op Soerabaia en Bandoeng.

In Bandoeng is nu de permanente staat van luchtalarm afgekondigd. Buitenzorg is gevallen na hevige tegenstand van de onzen, die de Japanners gedurende lange tijd wisten op te houden en hun hevige verliezen toebrachten. Britse troepen vochten in de eerste linies. Thans wordt bekend, dat ook in Soerabaia de destructie van vitale punten heeft plaats gehad. Deze duurde drie uur en ging gepaard met enorme ontploffingen, die de stad op haar grondvesten deed trillen.

Op Bandoeng zijn gisteren geen bommen geworpen, ofschoon voortdurend Japanse eskaders boven de stad verschenen. Alle voorraden sterke drank zijn vernietigd uit de overweging, dat dronken Japanse soldaten nog erger zijn dan nuchtere.

De verklaring van dr. Hubertus van Mook in de Volksraad en de speciale zending aan vice-admiraal Helfrich opgedragen, worden in één verband gezien: de waarschijnlijkheid van een aanval op den vijand van een andere kant. Men speculeert op het initiatief van een nieuw en hevig offensief onzer bondgenoten, doch uiteraard is hierover geen stellige zekerheid. Om Bandoeng te bereiken, moeten de Japanners eerst trachten op de hoogvlakte te komen, waar die stad ligt. Er zal hevig om Bandoeng worden gevochten, zo voorspelt men. Men heeft er een grote voedselvoorraad om op alles voorbereid te zijn (New York, G.P.D. 7.3).

JAVA IN TWEEËN.

Nu het omstreden Java — naar gemeld wordt — in tweeën gesneden is, hielden de verdedigers van de laatste Geallieerde sterkte in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan zich koppig vast aan de verspreide bergoperaties. Japanse troepen, die zich over Java verspreidden van uit het invasiepunt bij Rembang, hebben de Zuidkust bereikt aan de Indische Oceaan en de Duitse radio verklaarde, dat de opmars klaarblijkelijk voortgang vond in de gebieden rond Jocjacarta, 15 mijl van de Zuidkust af, waarvan de val gisteren door de Nederlanders erkend werd.

Indien het bericht van de as bevestigd is, dan schijnen de troepen, die de vlootbasis Soerabaia verdedigen, afgescheiden te zijn van hun hoofdmacht, welke zich reorganiseert voor een wanhopige verdediging nabij Bandoeng. De Duitse radio zeide, dat volgens een bericht uit Tokio de voorbereidingen voor een totale aanval op Bandoeng zijn voltooid en de operaties spoedig kunnen worden verwacht. Nederlandse bronnen gaven te kennen, dat de verdedigers zwaar rekenen op drie bergposities: Bandoeng, Magelang en Malang.

Een bericht uit Bandoeng aan de „Daily Mail" zeide: „De stoutmoedige poging van Luitenant-Generaal Hein ter Poorten om de invasie te verpletteren in de eerste phasen, is mislukt en men moet toegeven, dat hij enige moeite heeft om zijn vermoeide troepen terug te trekken en te reorganiseren voor de defensie. Dit beseffende zijn de Japanse indringers begonnen hun aanvallen te doen met de grootste furie. Manschappen en materiaal worden van andere gebieden gehaald en geconcentreerd voor de directe aanval op Bandoeng. Overal zijn er tekenen, dat men zich op het ergste voorbereidt" (Londen, (AP) 7.3).

GEVECHTEN VOOR BANDOENG

Nederlandse bronnen gaven als haar mening te kennen, dat de gevechten voor Bandoeng heden nog in voortgang zijn, hoewel men op het ogenblik nog slechts wijdlopige berichten ontvangt (Londen, (AP) 7.3).

WEERSTAND OP ANDERE OOST INDISCHE EILANDEN VOORTGEZET.

Een militaire zegsman zeide, dat de weerstand aan de Japanners wordt voortgezet in delen van Sumatra, Borneo, Timor en Celebes. Hij was echter niet in staat te zeggen op welke schaal de defensie-eenheden op die plaatsen opereren (Londen, (AP) 7.3).

DE GEBEURTENISSEN NADEREN EEN HOOGTEPUNT.

De gebeurtenissen op Java naderen snel een hoogtepunt. De Japanners zijn in staat geweest belangrijke versterkingen aan land te zetten en hebben thans een overweldigende meerderheid in alles. Officieuze schattingen stellen het aantal hunner grondstrijdkrachten op 100.000. De autoriteiten weigeren cijfers te verschaffen, doch zeiden, dat de Japanners op Java in aantal vijfmaal zo sterk zijn als de Geallieerde strijdkrachten. Dit betrof niet alleen de infanterie, doch ook tanks, artillerie, mortieren en andere bewapening. De cijfers komen niet overeen met vroegere schattingen, die het aantal der defensie-strijdkrachten nooit zo laag stelden als 20.000. In de lucht hebben de Japanners thans feitelijk het monopolie.

Na twee dagen van haast onophoudelijke luchtalarms werd bekend gemaakt, dat de stad Bandoeng thans moet worden beschouwd als onder voortdurend alarm. Geen nieuwe waarschuwingen zullen worden gegeven, dan tenzij een werkelijke aanval op grote schaal dreigt. Van alle kanten komt de reuk van brandend papier, terwijl de Regeringskantoren en zakenhuizen hun archieven verbranden. Het geluid van de artillerie is in het centrum der stad duidelijk hoorbaar van de voorste defensieposten.

Deze zijn altijd beschouwd als Java's voornaamste defensielinie en de Nederlanders melden, dat zij de Japanners nog steeds tegenhouden. Bandoeng werd binnen kort tijd een stad in de frontlinie, die belegerd wordt (Bandoeng, (AP) 6.3).

TOESTAND JAVA CRITIEK!

Zaterdag 10 uur Java Tijd.

Hedenmorgen wordt vernomen, dat Japanse troepen de Noordelijke defensies van Bandoeng hebben doorbroken. Het Aneta-nieuwsagentschap zeide, dat de situatie in het Westelijk deel van Java critiek is.

De doorbraak geschiedde Vrijdag in de linies aan de Noordzijde van de vulkaan Tangkoebang Prahoe. De defensies hier vormden de eerste linie van Bandoengs Noordelijke defensielinies.

Gemeld wordt, dat de doorbraak geschiedde niettegenstaande de verwoede weerstand van de Nederlands Indische strijdkrachten, die beschreven worden als „numeriek ver in de minderheid". Hieraan werd toegevoegd, dat de verdedigers voortdurend worden gehinderd door Japanse vliegtuigen waartegen de Nederlanders niet langer een voldoende weerstand kunnen opwerpen."

Aneta zeide, dat de Japanners opnieuw aanvallen met een grote numerieke meerderheid. Dit bericht werd verzonden om 10 uur Java tijd [of Vrijdagavond 21 uur Curaçaose Tijd]. Ongeveer 13 uur verliep tussen het verzenden en de ontvangst te New York. De Columbia Broadcasting System deelde mede aan de Radio Corporation of America en de Amerikaanse Telefoon- en telegraafmaatschappijen, dat alle verbindingen met Java verbroken zijn (Bandoeng, (AP) 7.3).

COMMUNIQUÉ VAN RANGOEN.

Het communiqué van Rangoen meldde heden van het Zuidelijk front rond Pegu verscheidene hevige ontmoetingen met den vijand, waarbij de geallieerde troepen zich uitstekend lieten gelden. De situatie bij Rangoen is onveranderd, terwijl de noodzakelijke diensten als gewoonlijk functioneren. Het vliegveld te Rangoen werd de vorige nacht gebombardeerd, doch er werden geen schade of ongevallen veroorzaakt.

„Een aanval werd uitgevoerd door onze gewapende krachten, welke werden bijgestaan door de infanterie en de artillerie. Hevige verliezen werden den vijand toegebracht en wij veroverden 4 anti-tankkanonnen en ander materiaal.

Bij de meer dan zestig vijandelijke doden, die werden geteld, waren onze verliezen zeer klein. De situatie aan het Noordelijke front is onveranderd" (Rangoen, (AP) 6.3).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Communiqué No. 137 van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten, die tot 9.30 uur E.W.T. ontvangen werden, luidt als volgt:

„**1. De Philippijnen:** De vijandelijke activiteiten waren gedurende de laatste 24 uur te verwaarlozen. Men gelooft, dat de Japanse plannen voor een ogenblikkelijke hervatting van het offensief in de war gestuurd zijn door onze successen bij de luchtaanval op de Subicbaai. Een copie van een order, welke door het Japanse leger in de Philippijnen werd uitgegeven en die het hoofdkwartier van MacArthur bereikte, gaf opdracht aan de Filipino's in de bezette gebieden om hun vuurwapenen en alle andere wapenen, zoals messen, sabels en scherpe werktuigen, in te leveren.

Deze order zou den Filipino beroven van zijn bolo, die hij soms gebruikt als wapen en soms als werktuig. De bolo wordt algemeen gebruikt als een industrie- en landbouwwerktuig. Met de bolo bouwt de Philippijnse boer onheinigen en oogst hij de gewassen. Indien hij daarom zijn bolo inlevert, zal het voor hem moeilijk zijn in zijn levensonderhoud te voorzien.

Deze order wordt door Mac Arthur uitgelegd als een teken, dat de indringer vreest, dat de wraak van de inlanders zich zal ontwikkelen tot een algemeen oproer tegen de Japanners.

2. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 6.3).

DE SITUATIE VAN HET 16e DUITSE LEGER BIJ STARAYA RUSSA.

Een Britse militaire commentator zeide bij het uitleggen van de positie van het 16e Duitse leger bij Staraya Russa, dat een totaal van 6 infanterie-divisies „bijna" omsingeld is door de Russen bij hun offensief aan het Ilmenmeer. De zegsman verklaarde, dat deze divisies door een „zeer dunne lijn" nog in verbinding staan met de rest van het 16e leger. De commentator verklaarde, dat het 16e leger is samengesteld uit 16 infanterie-divisies, 2 pantser-divisies en 1 gemotoriseerde divisie.

Hiervan zijn 2 pantser-divisies, 1 gemotoriseerde divisie en 3 infanterie-divisies gevangen bij de omsingelende Russische beweging. Hij noemde de omsingelde divisies als de 8e en 12e pantsers, de gemotoriseerde 18e en de 30e, 132e en 219e infanterie.

De commentator weigerde het aantal manschappen van deze divisies te schatten en legde er de nadruk op, dat niet zonder meer kon worden gezegd, dat het 16e leger omsingeld is, hoewel de positie daarvan niet goed is.

De commentator zeide, dat de Russische bekendmaking van gisteravond omtrent de verovering van Yukhnov belangrijk is, omdat hierdoor wordt getoond, dat de Zuidelijke arm van de nijptangbeweging op Smolensk thans voortgang maakt.

Hieraan voegde hij toe, dat Yukhnov waarschijnlijk een der gefortificeerde punten was, die de Duitsers vestigden om het Russische tegenoffensief te bestrijden (Londen, (AP) 6.3).

DE RUSSISCHE VEROVERING VAN YUKHNOV.

De correspondent van „Pravda", die de Russische herovering van Yukhnov beschrijft, zeide: „Yukhnov is een belangrijke plaats langs de weg van het offensief van het Rode leger en een kruispunt van wegen welke leiden naar Vyazma en Roslavl. Volgens het Duitse plan moest het dienen als een basis voor offensieve operaties tegen Moskou. De Duitsers veranderden deze stad in een voorraadbasis voor troepen die opereren in de Maloyaroslavets-, Narofominsk- en Mozjaiskgebieden. Zij hebben een grote luchtbasis gevestigd in de stad. Sedert het begin van het Sovjet-offensief hebben de nazies het gehele gebied rond Yukhnov koortsachtig gefortificeerd. Zij richtten ingewikkelde bouwkundige fortificaties op en netwerken van forten. De buitenwijken en dorpen zijn gecamoufleerd en de geschutsstellingen zijn versterkt. Het gehele gebied binnen een straal van 8 mijl voor Yukhnov is met mijnen belegd.

De correspondent van „Pravda" zegt verder, dat bovendien twee gefortificeerde zones zijn gevormd. Een buitenste ring rond de omsingelde stad met ondergrondse geschutsstellingen en een tweede ring in de stad zelf. De 13e en 26e Duitse legercorpsen hadden zich samengevoegd om de stad te verdedigen.

De Duitse commandanten hadden hun offcieren en manschappen verzekerd, dat zij de winter in Yukhnov zouden doorbregen van waaruit zij het lente-offensief zouden openen. Gedurende de laatste dagen braken de eenheden onder Korotkov en Trubnikov door de uiterste riem van defensies heen en forceerden alzo de toegang tot de stad. De rijke buit, welke in Yukhnov genomen werd, wordt thans geteld (Moskou, (AP) 6.3).

HET RUSSISCHE MIDDERNACHTELIJKE COMMUNIQUÉ.

Het middernachtelijke communiqué der Russen luidt als volgt: „In de loop van 6 Maart gingen onze troepen door hevige vijandelijke tegenaanvallen terug te slaan, waarbij wij zekere voortgang maakten en verscheidene bevolkte plaatsen bezetten.

Op 5 Maart werden 79 Duitse vliegtuigen neergehaald of in luchtgevecht vernield. Onze verliezen bedroegen 14 vliegtuigen" (Moskou, (AP) 6.3).

DUITSE PARACHUTE-DIVISIE HAAST GEHEEL VERNIELD.

Berichten van het Leningradfront deelden mede, dat een Duitse parachute-divisie, welke beroemd was om haar successen in België, Nederland en Creta, gedwongen was te vechten als infanterie en 80% verloren heeft van de manschappen in de loopgravenoorlog van de winter. Het verslag identificeerde de troepen als de „zevende lucht-landingsdivisie". Gemeld wordt, dat het plan bestond om de parachutisten in Leningrad neer te laten toen zij in October van het vorig jaar aan het front arriveerden, doch dat men niet in staat was dit te doen. In plaats daarvan zijn zij nog gekleed in hun zomeruniformen, waarin zij door de bittere winter gevangen werden. Toen zij in de frontlinies geworpen werden verloren zij de helft van hun sterkte binnen een maand.

Aan het Centrale front worden de 260e en 263e divisies en de overblijfselen van de 131e divisie in Westelijke richting achtervolgd vanuit het heroverde Yukhnov op 120 mijl ten Zuid-Westen van Moskou. De Rusen zeiden dat de herovering van de gefortificeerde stad aan de rivier Ugra het ringsnoer rond de Rzjev-Vyazma wig toetrekt. (Door Eddy Gilmore, Moskou, (AP) 6.3).

RUSSEN PLUKKEN VERDER AAN HET 16e NAZIE-LEGER.

Militaire berichten uit de Staraya Russa sector maakten melding van dolzinnige pogingen van de Duitsers om transportvliegtuigen te gebruiken teneinde voorraden aan te voeren voor het omsingelde 16e leger. De Sovjets zeiden, dat zij voortgingen de nazies uit te roeien. Een nieuw Duits vliegveld, dat binnen de omsingeling ligt, werd vernield door een plotselinge aanval. In een sector poogden de Duitsers tegenaanvallen te doen en werden er gesteund door 20 vliegtuigen. Hun pogingen om uit te breken mislukten echter.

Telkens worden nog meer vliegtuigen door de fascisten in de strijd geworpen. Een luchtafdeling van het Rode leger schoot 8 vliegtuigen neer. Aan het Kalininfront werd een omsingelde Duitse afdeling door de Russische soldaten met de bajonet aangevallen. 500 Duitsers werden gedood. Een bericht van het Zuidelijk front zeide, dat 8 nieuwe niet genoemde plaatsen door het Rode leger heroverd werden en 2 Duitse bataljons werden vernield. De Duitsers zouden voortgaan met hun pogingen om tegenaanvallen te doen aan het Zuidwestelijke front, doch de Russen zeiden, dat zij 2 plaatsen heroverden. (Door Eddy Gilmore, Moskou, (AP) 6.3).

RUSSEN DICHT BIJ VYAZMA EN DNJEPROPETROVSK.

Een bericht van den correspondent van de „Daily Herald" uit Stockholm deelt mede, dat de Russen Losmoino veroverd hebben op 6 mijl van Vyazma en het verste punt, waar de Russen die strategisch belangrijke stad genaderd zijn. Ook wordt gezegd, dat Stalins troepen in de Oekraïne nog twee plaatsen, N. en P. veroverd hebben. Deze zijn klaarblijkelijk Novo Moskovks en Popasnoje. Beide plaatsen liggen dreigend dichtbij Dnjepropetrovsk. De verovering bevestigt vroegere berichten omtrent verwoede gevechten vlak ten Noord-Oosten van de grote industriestad aan de Dnjepr (Londen, (AP) 6.3).

WERELDNIEUWS.

VADERLANDSLIEFDE IS DEN KATHOLIEKEN EIGEN.

Francis J. Spellman, de Aartsbisschop van New York, hield onlangs een toespraak tot de Nationale Katholieke Onderwijzersvereniging van de Verenigde Staten, waarin hij het ook had over de vaderlandsliefde. „De vaderlandsliefde, de ware vaderlandsliefde, is een eigenschap van de ziel. Zij is een geestelijke eigenschap, die altijd aanwezig is en die altijd in ons leven en ons onderwijs overheerst.

„Het feit, dat onze scholen goed geregelde en gedisciplineerde instellingen zijn, maakt, dat onze leerlingen en onze afgestudeerden zulke geschikte jonge mensen zijn in deze crisistijd. Wij hebben niets te veranderen, niets er aan toe te voegen, niets weg te laten. En met Gods hulp en met uwe hulp zullen onze scholen voortgaan schitterende diensten te bewijzen aan ons glorierijk Amerika.

De Aartsbisschop veroordeelde de opvoeders, die de natuur van de discipline ontkend hebben en die onder schone leuzen een leer van verwording verkondigden. „Katholieke onderwijzers", zo besloot de Aartsbisschop, „hebben nimmer zulk een leer aanvaard".

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Washington:** W. H. Harrison van de Oorlogsproductie Raad zeide bij een persconferentie, dat de vliegtuigproductie „de plannen vooruit is". Hij zeide, dat het uitzicht over de toekomstige scheepsbouw „zeer goed" is.

— **Washington:** De Verenigde Staten hebben een overeenkomst met Ecuador aangegaan, waarin wordt toegestaan, dat de Regering van Quito de invoerrechten verhoogt als een noodmaatregel om de inkomsten van de staat te vergroten.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een Noordamerikaans vrachtschip en een tanker, die onder Panamese nationaliteit geregistreerd is over tijd zijn en als verloren worden beschouwd.

— **Londen:** De Duitse radio beweerde, dat volgens een bericht uit Tokio de Japanse troepen, die Batavia veroverden, verder grond wonnen ten Westen en Oosten van de hoofdstad en verschillende plaatsen bezetten. Ten Oosten van Batavia zouden zij een „belangrijk spoorweg-knooppunt" hebben veroverd.

— **Caïro:** Premier Nahas Pasja gaf opdracht voor de onmiddellijke vrijlating van Generaal Aziz el Masry Pasja, vroeger hoofd van staf van het Egyptische leger en een vriend van de as. Hij werd in Juni jl. gearresteerd na een poging om te ontvluchten en met 2 officieren van de Egyptische luchtmacht. Deze werden ook in vrijheid gesteld. Alle drie staan echter onder toezicht van de politie.

— **Melbourne:** Japanse vliegtuigen hebben wederom Port Moresby gebombardeerd in Nieuw Guinea. Ook Lae werd door de Japanners aangevallen. Australische vliegtuigen deden gisteren met succes aanvallen op Japanse luchtbases te Koepang, hoofdstad van Nederlands Timor en Grasmata op Nieuw Britannië.

— **New York:** De Vrije Franse radio van Brazaville deelde mede, dat Vice Admiraal Emile Muselier is afgetreden als hoofd van de Vrije Franse Marine om het commando op zich te nemen van de „operatie-strijdkrachten".

— **Londen:** De radio van Batavia heeft zich niet in de achter op de gebruikelijke tijd voor de nieuwsuitzendingen in Nederlands en Engels.

NEDERLAND.

HET NEDERLANDS INDISCHE LUCHTWAPEN ONDERSCHEIDEN.

Bij speciaal Koninklijk Besluit heeft het Nederlands Indische Luchtwapen de militaire Willemsorde ontvangen (Londen, G.P.D. 7.3).

DE VIER VERMOORDE NEDERLANDERS.

Enige tijd geleden is medegedeeld, dat de Duitsers vier Nederlanders hebben geëxecuteerd. Het blijkt nu, dat die vier Nederlanders uit Nederland waren weten te ontvluchten met het plan om in het Indische leger dienst te gaan nemen. Zij werden in Noord Frankrijk gepakt (Londen, G.P.D. 7.3).

NEDERLANDSE ONDERSCHEIDINGEN.

De Koningin heeft acht Nederlandse onderscheidingen verleend aan de bemanning van een Engelse reddingsboot wegens de dappere redding onder levensgevaarlijke omstandigheden van 18 mannen van een Nederlands stoomschip (Londen, G.P.D. 7.3).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De Duitse radio beweerde, dat volgens een bericht uit Tokio de Nederlandse troepen, die zich uit Batavia terugtrokken naar Bandoeng, afgesneden werden nadat de Japanse troepen, die uit het Westen kwamen, Buitenzorg bereikten. Tegelijk met de operaties in West Java opereert een Japanse legerformatie in het centrum van het eiland en drong door naar Soerabaia waar grote vijandelijke tankstrijdkrachten geconcentreerd zijn.

— **Tokio:** Een Domei-bericht van een Japanse legerbasis op Java beweert, dat Bandoeng, de oorlogshoofdstad van Java binnen „enkele kilometers van omsingeling is". Het bericht zegt, dat Soerabaia nauw belegerd wordt en de ineenstorting van de gehele defensie van Java wordt beschouwd als een quaestie van „enkele dagen". [Wat Tokio bedoelt met „enkele kilometers van omsingeling" is ons een raadsel. Maar in elk geval is Bandoeng niet omsingeld. — Red.]

— **Washington:** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelt mede, dat er op de Philippijnen een licht artillerievuur is. Op Bataan had er geen activiteit plaats. Een betrekkelijk kleine strijdmacht van Japanse troepen landde te Calapan op het eiland Mindoro. Verschillende havens aan de Oostkust van het eiland werden door vijandelijke oorlogsschepen beschoten.

— **Cairo:** Het Britse communiqué zegt: „De activiteit bleef wederom beperkt tot patrouilleringen. Het garnizoen van een vijandelijke post werd gevangen genomen door een Vrije Franse colonne. Andere Vrije Franse strijdkrachten veroverden een vijandelijke positie in Fezzan na hevige gevechten. Het weer beperkte de luchtactiviteiten.

— **Londen:** Een militaire commentator zeide, dat gecamoufleerde tanks vechten om de Japanse poging te verpletteren om naar het Westen te trekken over de verkeersweg en de spoorlijn ten Noorden van Pegu in Birma. Gemeld wordt, dat de Japanners pogen in Westelijke richting te trekken in een gebied op 40 mijl ten Noorden van Rangoen, doch dat Britse tanks pogen hen op te vangen.

— **Canberra:** De Regering van het Australische Gemenebest deelde mede inlichtingen ontvangen te hebben, dat het Commando van de Verenigde Landen een offensief voorbereid tegen de Japanners vanuit Australische en Indische bases. Naar vermeld, vergaart het commando zijn grootste kracht in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan om zo spoedig mogelijk aan te vallen.

December 1941 in Indië.

Indië's Vorsten belijden hun trouw aan de Kroon der Nederlanden.

De Amigoe-correspondent te Batavia zond o.a. ook de verschillende redevoeringen van Indische vorsten, waarmede deze hun trouw belijden. Eerst volgt thans de rede die Luitenant-generaal Hein ter Poorten, commandant van de geallieerde Legers in Nederlands Oost Indië op 22 December jl. voor het Koninklijk Nederlands Indische Leger heeft gehouden.

Officieren, onderofficieren, brigadiers, korporaals en manschappen van het Koninklijk Nederlands Indische Leger,

Er was voor mij geen aanleiding het woord tot u te richten in de zeer lange tijd van afwachten, welke achter ons ligt. Wij wisten met onloochenbare zekerheid, dat de dag zou komen, waarop het K.N.I.L. de wapens zou moeten opnemen, en wij kregen de tijd ons daarop voor te bereiden.

De dag is gekomen...... en het Koninklijk Nederlands Indische Leger is gedwongen thans Nederlands Indië te verdedigen met alle ter beschikking staande middelen tegen een even barbaarsen als onbetrouwbaren en eerloozen vijand. Reeds hebben in deze Archipel verschillende vijandelijkheden plaats gehad en reeds mag met trots worden gesproken van grote klappen, door ons den vijand toegebracht.

De Koninklijke Marine kreeg de gelegenheid op schitterende wijze van haar paraatheid en slagkracht te getuigen en kort daarop was de beurt aan ons Leger. De wijze, waarop de Militaire Luchtvaart van het Koninklijk Nederlands Indische Leger zich weerde, onder meer bij Miri, is over de gehele wereld bewonderd.

Wij hebben lang genoeg moeten wachten. Lang hebben wij ons mogen voorbereiden en het betekent voor ons allen in zekere zin een opluchting, dat wij thans tot daden hebben kunnen overgaan. Wij hebben heel veel om voor te vechten: onze eer, onze vrijheid, onze eigendommen, kortom ons geluk, zonder hetwelk het leven niet waard is te worden geleefd.

Een door en door onbetrouwbare vijand, willig leerling der gangsters die Europa in ellende en bloed dompelden en het moederland bezet houden, heeft zijn klauwen uitgestoken naar ons Indië. Men make zich geen illusies omtrent onze toekomst, wanneer hij in zijn opzet mocht slagen. De voorbeelden van Japans nieuwe orde in Korea en Formosa zijn te weerzinwekkend om er hiervan op te sommen. Tarempa en Pontianak tonen duidelijk, dat wij tegenover een vijand staan die in geen enkel opzicht onderdoet voor zijn barbaarse leermeesters, die hem leiden en helpen.

Mannen...... Indië vertrouwt op u. Nederland gelooft in ons! Reeds keert het tij in Europa en worden de Duitsers met bebloede koppen door de Russen afgeslagen: reeds hebben zij hun voornemen de hoofdstad van Rusland te veroveren, moeten opgeven, reeds boeken sedert een tweetal weken de Russen machtige successen. In Libye worden de Duitsers door onze bondgenoten eveneens krachtdadig vervolgd. En nu zijn wij begonnen...... en wij beloven elkander, dat wij alles zullen geven wat er in ons is! Voor Koningin en Vaderland, voor Vrijheid en voor Recht!

Reeds vielen zowel officieren als manschappen van het K.N.I.L.: zij offerden hun leven voor onze zaak. Laat hun voorbeeld, hoe zeer wij hen ook betreuren, ons lichtend voor ogen staan en het devies, dat zij huldigden, ook het onze zijn: „Liever staande sterven dan knielend leven."

Hen bewonderend herdenkende, vernieuwen wij onze belofte voort te strijden tot de overwinning toe: die overwinning zal de krachtigste en prachtigste bijdrage zijn tot de herrijzenis van het moederland!

Doet uw plicht! Wilt overwinnen!

Treedt den vijand vastberaden tegemoet met de onverzettelijke wil vrij te blijven!

Wij zullen vrij blijven! Wij zullen overwinnen!......

Wij allen zullen de roemrijke traditie van het Koninklijk Nederlands Indische Leger tezamen handhaven!

Leve de Koningin!

* * *

Zijne Hoogheid de Sultan van Djocjacarta heeft voor de microfoon de volgende rede gehouden:

Geachte luisteraars,

Na maanden lang in spanning gezeten te hebben zijn we nu sinds enige dagen een land in oorlog. Het is in verband hiermede, dat ik mij gedwongen voelde tot u enkele woorden te richten. Niet zozeer om u te wijzen op de gevaren, die ons bedreigen, dan wel om u te wijzen op enige onderwerpen, die in een tijd als deze van zo'n groot belang zijn.

Er is voorlopig nog niets aan de hand. Hoe lang deze toestand zal duren is aan niemand bekend, doch het kan ieder ogenblik veranderen, m.a.w. wij moeten te allen tijde gereed zijn. Daarvoor zijn maatregelen nodig, die wij nu moeten nemen, juist om op dat onbekende tijdstip klaar te zijn. Deze maatregelen zullen u misschien veel last veroorzaken, misschien veel ongemak, misschien zelfs onaangenaam zijn, doch weest er van overtuigd dat geen maatregelen genomen zullen worden die niet noodzakelijk zijn. Het is aan u deze maatregelen stipt na te volgen, om zodoende een vlot verloop van de gang van zaken te bevorderen. Voor het individu mogen sommige maatregelen onaangenaam zijn, doch voor de gemeenschap zijn deze noodzakelijk. In deze tijd moet ieder individueel belang wijken voor dat van de gemeenschap. Ik zou willen zeggen, het is nu de plicht van iederen enkeling het gemeenschapsbelang vóór te laten gaan en de gemeenschap te dienen naar beste kunnen in de taak die hem is opgedragen, op welk gebied dan ook. Hoe klein deze ook moge zijn, ze vormt een schakel in de ketting en ze zal deze verbreken, indien de verbinding slecht of niet goed functioneert, waardoor ze misschien catastrofaal zal zijn voor de gemeenschap.

Het gevaar is dreigende; het is er nog niet; laten we hopen, dat het nooit zal komen. Doch wat er ook moge gebeuren, blijft kalm onder alle omstandigheden. Er is geen enkele reden om ons zenuwachtig te maken; hierdoor maakt men de zaak dikwijls erger dan zij is. Door eigen zenuwachtigheid maakt men anderen ook zenuwachtig, waardoor alles verkeerd kan gaan. Helpt waar ge kunt, kalmeert hen die zich niet kunnen beheersen en zorgt dat alles in uw naaste omgeving rustig is, want rust is in moeilijke tijden een zeer belangrijke factor. De rust, die noodzakelijk is om, ondanks grote tegenslagen, toch nog alles zo goed mogelijk te doen functionneren. Helpt uw naasten, staat hen bij in hun moeilijkheden, steunt hen. Laat u niet leiden door praatjes, die dikwijls alleen berekend zijn om verwarring te stichten. Luistert naar niemand, wien dan ook, die niet bevoegd is u orders te geven, of u iets mede te delen: laat u niet misleiden door praatjes, die — ik zeg het nogmaals — de rust trachten te verstoren.

Ten laatste, stelt vertrouwen in hen die het Land verdedigen, stelt vertrouwen in de burgerlijke organisaties hier ter stede, stelt vertrouwen in het beleid van hen die uit hoofde van hun functies uw belangen zullen verdedigen en die u zullen bijstaan in geval van moeilijkheden. Ik van mijn kant zal u naar vermogen van geest en lichaam helpen en steunen naar beste weten en kunnen en ik zal ook niet aarzelen persoonlijk op te treden in noodzakelijke gevallen.

Dit zijn drie belangrijke factoren: gemeenschapszin, rust en vertrouwen zijn noodzakelijk voor een algemene goede gang van zaken in deze moeilijke tijd en zij worden nog belangrijker naarmate de tijden moeilijker worden — maar behoudt ze onder alle omstandigheden, niet alleen als plicht tegenover uw naasten! Wij zullen de ons toegewezen taak zo goed mogelijk vervullen, doet gij de uwe!

* * *

Zijne Hoogheid P. A. A. Mangkoe Nagoro VII hield de volgende radiorede gehouden:

Onderhorigen van het Mangkoenagorose Rijk,

Op onze laatst gehouden Alal-Bihalal-bijeenkomst in de maand Sawal (29 October 1941) heb ik in mijn rede uiteengezet, dat de wereldbrand, welke aanvankelijk in Europa is ontvlamd, steeds in omvang toeneemt in zodanige mate, dat de brand zelfs ons eigen tehuis bedreigt.

Thans is het zover gekomen, dat wij van een land-in-oorlog een volk-in-oorlog zijn geworden, zij het dan dat de frontlinie nog ver van onze woonsteden is gelegen.

Toen de oorlog nog slechts tot het Europese werelddeel was beperkt, konden wij volstaan met op onze hoede te wezen en voorzorgsmaatregelen te treffen om elk moment paraat te zijn. Nu Oost-Azië midden in het oorlogsgeweld is komen te staan, is dat moment van paraatheid voor ons aangebroken.

De oorlog in Europa kan men in het algemeen een landoorlog noemen; die in Oost Azië in hoofdzaak een oorlog ter zee; maar in het gedeelte van deze oorlog, waarin wij betrokken zijn, valt het hoofdgewicht op de derde nieuwe factor in de oorlogvoering, nl. de oorlog in de lucht.

Nederlands Indië heeft als vijand tegenover zich het Keizerrijk Japan, welks strijdmacht reeds links en rechts haar slagen uitdeelt, in haar voortdringing naar het Zuiden, zodat de Nederlands Indische strijdkrachten te avond of morgen zich in het strijdgewoel zullen moeten mengen te land, ter zee en in de lucht.

In mijn zojuist genoemde Alal-Bihalal-rede heb ik gememoreerd, dat het Mangkoenagorose Rijk reeds lang paraat was: vanzelfsprekend slechts naar het vermogen dat het is toegemeten; niet alleen paraat in materiële, doch ook in geestelijke zin. Wat dit betreft, behoef ik dus niet in herhalingen te treden, vooral aangezien die rede haar verspreiding heeft gevonden door middel van de Javaanse, Maleise en Nederlandse Pers.

In dit bestek wil ik mij onthouden van het geven van wenken inzake ons handelen en onze gedragingen in geval de vijand reeds tot onze woonsteden mocht zijn doorgedrongen. Deze wenken zijn op duidelijke wijze neergelegd in de proclamatie van het Mangkoenagorose Rijk gedagtekend heden, 11 December 1941, no. 8091/29.

Hetgeen ik wel noodzakelijk acht, is het in het kort verduidelijken van het grote verschil tussen de aard van de oorlog van nu en die van de oorlogen van voorheen. Dit onderscheid moge ik u allen, hoog en laag, oud en jong, in het hart prenten: in de eerste plaats is de omvang van de huidige oorlog ontzaglijk veel groter dan ooit enige oorlog is geweest. Bijkans alle landen, over de oppervlakte der aarde verspreid, zijn in deze oorlog betrokken. Niet noemenswaard is het aantal der zich neutraal houdende landen, zodat men nu met recht van een „wereldoorlog" kan spreken. Ook in de wijze van oorlogvoering is een wezensverschil op te merken tussen voorheen en thans. Daar is alvast de enorme opvoering van het aantal voertuigen, zoals tanks, vliegtuigen, duikboten, welke toegerust zijn met wapenen van een verwonderlijke doeltreffendheid en kracht, zoals mitrailleurs, bommen en torpedo's, terwijl enkele van die oorlogsvoertuigen van reusachtige afmetingen zijn. Het spreekt vanzelf, dat door dit alles het terrein van de strijd zoveel groter is geworden dan de eigenlijke gevechtslinie in vorige oorlogen. Men kan zeggen, dat héél het grondgebied van een land tegelijkertijd het toneel van de strijd is geworden, met als gevolg, dat het aantal slachtoffers ook zoveel te groter wordt als ooit te voren. Zulk een grondige wijze van oorlogvoering brengt met zich een algehele reorganisatie van alle takken van menselijke werkzaamheid, omdat deze alle in meer of mindere mate in de oorlogvoering zijn ingeschakeld. Het zijn niet alleen de soldaten, die vechten; maar ook zij, die geen wapenen dragen, moeten zó georganiseerd worden, dat zij medewerken aan de versterking der strijdende krachten: de fabrieksarbeiders moeten zich meer inspannen en zelfs 's nachts werken aan de vervaardiging van wapens; de landbouwers moeten de productie der akkers opvoeren voor de voeding dier ontelbare strijders. Zelfs is dit alles niet voldoende en daarom volgt de regeling, dat zelfs de vrouwen te werk kunnen worden gesteld aan dat soort arbeid, dat door vrouwen kan worden verricht: lichte werkzaamheden in de fabrieken; in de steden nemen de vrouwen deel aan de werkzaamheden op kantoren; in het landelijke aan de veldarbeid.

Het is dus duidelijk, dat de oorlog van nu zijn onmiddellijke invloed doet gelden op alle lagen der bevolking zonder uitzondering, anders dan vroeger, toen enkele daarvan die invloed nauwelijks voelden. Hoe nu de bevolking in haar verschillende lagen en werkzaamheden zoveel mogelijk het hoofd moet bieden aan die directe slagen wordt uiteengezet in de reeds door mij genoemde proclamatie van het Mangkoenagorose Rijk.

Ten slotte: mochten de moeilijkheden zich tot hier uitstrekken, is het mijn wens en mijn hoop, dat de onderhorigen van het Mangkoenagorose Rijk toegerust mogen zijn met kalme moed en standvastigheid en met stricte gehoorzaamheid aan de bevelen van het Rijksbestuur, zowel civiel als militair. Mogen zij hun traditionele trouw en aanhankelijkheid betonen jegens het Huis, dat hen steeds heeft beschermd en geleid, daarbij geschraagd door het vaste geloof in de rechtvaardigheid van den Almachtige!

* * *

De luitenant der Arabieren te Soeracarta heeft een opwekking tot alle Arabieren in Nederlands Indië gericht. In het Nederlands vertaald luidt zij:

In de naam van Allah, den Barmhartigen Erbarmer,

Arabieren, mijn edele broeders,

Het uur is moeilijk, de toestand is gevaarlijk, men verbergt zijn gevoelens, het beste woord is wat kort is en tevens de weg wijst!

Wij hebben allen geleefd in dit islamietische land, dat nauw verbonden is met de Nederlandse regering, en onder haar vlag, terwijl wij allen kennen voorspoed en rust, overvloedig geluk en algemeen welzijn, vrij in alles wat verband houdt met onze gewoonte en onze godsdienstige gebruiken en onze overleveringen en onze godsdienst. Niemand verdrukt ons en niemand doet ons kwaad.

De Nederlandse regering heeft haar armen voor ons geopend en ons als gasten in haar land ontvangen. Wij genieten alle eer en aanzien, die een geëerde gast kan genieten. Daarom is het plicht voor ons, dat wij der regering alle hulp en bijstand bieden, welke een edele gast aan den edelen gastheer bieden kan, die nimmer vroeg noch verwachtte welke steun of bijstand ook.

Geslachten zijn aan ons voorbijgegaan, terwijl wij en onze grootvaders en onze vaders genoten van de veiligheid en de rechtvaardigheid en de vrijheid onder de Nederlandse vlag, die voor ons de verkeersmiddelen vergemakkelijkt heeft en voor ons de gemakkelijkheden des levens gebouwd heeft, ziekenhuizen en sanatoria en scholen, en ons heeft laten genieten van het aangenaamste leven en de overvloedigste rust.

Gij allen kent de staat van heden en gij onderkent het gevaar van de toestand, waaraan alle inwoners van alle rassen en godsdiensten zijn blootgesteld in deze gewesten.

Daarom is het plicht voor ons (want van ons Arabieren is de eerste eigenschap de trouw, het erkennen van het goede en het beantwoorden van een weldaad met haars gelijke), dat wij in deze moeilijke tijd een gouden bladzijde toevoegen aan de glorierijke geschiedenis van onze vaderen door onze uitstekende daden.

Het is onze plicht, dat wij ons stellen onder bevel van de regering des lands en ter beschikking van haar manen alle kracht die wij bezitten, onverschillig of de kracht materieel of moreel is, dat wil zeggen onverschillig of die kracht is financieel of lichamelijk, denkkracht dan wel karakterkracht — dat betekent, dat wij zelfs het kleinste en gemakkelijkste moeten geven.

Dit is hartelijke, geestelijke deelneming, dat wij lijden om hetzelfde waarom de toegewijde Nederlander lijdt en dat wij ons verheugen over hetzelfde waarover zich verheugt de Nederlander, die trouw is aan de troon van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina (moge Allah Haar de overwinning schenken en evenens aan Haar zegevierend leger op het land, op de zee en in de lucht) en dat wij ons naasten in het uitvoeren van de wensen van de regering en van de wet, die waken over de rust van allen, met de grootste spoed en nauwgezetheid en toewijding en geloof, omdat alle bevelen, die gegeven worden, slechts zijn voor de rust en het heil van allen.

Mijne broeders, wij roepen u op tot het goede. Gij kent mij reeds als iemand, die slechts ijvert voor iets dat goed en nuttig voor u is. Ik ben een u ulieden, mij verheugt wat u verheugt en wij drukt neder wat u nederdrukt. Ik ben uw broeder in volksaard en godsdienst en vaderland en taal.

Dit is de tijd van beproeving, waarin een man geëerd zal worden of vernederd. Legt daarom uzelven en uw karakters op de toetssteen. Ziet, dit is de gelegenheid, die zich voordoet, opdat gij de kracht van uw karakters zult leren. Ook de kracht van uw bereidheden om het goede met het gelijke te betalen, de som van uw geloof en de som van wat gij bezit aan Arabierendom, fierheid, dapperheid en moed.

Wij hebben u opgeroepen tot iets goeds, zo Allah wil. En wij geloven, dat gij ons schone geloof in u zult beantwoorden. Ik bid Allah, dat Hij aan uw ogen en uw verstand licht geve voor wat goed voor u is! Heil!

ARUBA.

PRIJZENSWAARDIGE DAAD VAN SANOA.

In de laatste gehouden bestuursvergadering van Sanoa werd besloten twee ambulances te geven aan het Rode Kruis, afdeling Aruba. Tevens werd het besluit vastgesteld om bij voorkomende gevallen schipbreukelingen te helpen.

Sanoa verleende reeds hulp bij de aanval op Aruba enige tijd geleden.

ROOMS KATHOLIEKE UNIE „ARUBA".

De „Sociedad Católica Arubana" hield dezer dagen een druk bezochte algemene vergadering in de Raadszaal. Verscheidene personen gaven zich op als leden.

Nadat de notulen van de eerst gehouden oprichtingsvergadering waren voorgelezen, werd overgegaan tot het voorlezen van de Statuten, die ter goedkeuring aan Zijne Excellentie Gouverneur Wouters zouden worden opgestuurd. Tevens werd het program van de Unie, omvattende verscheidene werkzaamheden, die beoogd worden, voorgelegd.

Het doel van de Unie sluit in: „**Het behartigen van de geestelijke en materiële welvaart van de Arubaanse bevolking.**" Natuurlijk zal er voeling gehouden worden met soortgelijke vereenigingen op de overige eilanden van het gebiedsdeel. Zowel statuten als programma zullen later, wanneer de goedkeuring van Zijne Excellentie Gouverneur Wouters verkregen is, worden bekend gemaakt.

De Heer S. N. Ecury, ondervoorzitter van de Unie hield een rede, waarin hij liet uitkomen, dat de Arubaanse Katholieken zich meer eendrachtig moeten aansluiten. Hij wees op de nadelige verdeeldheid onder de Katholieken, die geleid had tot de catastrophale uitslag van de laatst gehouden verkiezingen voor de Staten.

Hij zeide, dat de teleurstelling en de verontwaardiging hierover een zodanige reactie tengevolge hadden gehad, dat daardoor gelukkig de „Sociedad Católica Arubana" vol leven en enthousiasme gesticht werd.

De rede van den S. N. Ecury werd met een daverend applaus beloond.

Tenslotte hield een der leden een korte redevoering, waarin met verwijzing naar het reeds gezegde door den heer S. N. Ecury de leden werden aangemoedigd om nauw samen te werken, teneinde tot het beoogde doel van de Unie te kunnen geraken.

Een brief was reeds verzonden naar Z.H.E. Mgr. Petrus I. Verriet O. P., met het verzoek een geestelijk adviseur te benoemen. Op voorstel van Dr. Jacobo R. Arends werd besloten der Unie meer bekendheid te geven onder de naam van „Sociedad Católica Arubana".

DE LAGO EN HET SCHEEPSPERSONEEL.

De „Lago Shipping Company" bood begin Maart haar personeel de volgende verbeterde voorwaarden aan:

1e De bestaande toelage wordt maandelijks met £ 5 en £ 2 verhoogd. Dit is met een totaal van £7.— (fls. 52.85).

2 Al het personeel valt in geval van dood of letsel onder het Britse Regerings Pensioenfonds en onder het Vrijwillige Toelage Schema.

3 Persoonlijke goederen zullen bij eventueel verlies vergoed worden en schadeloos zal worden uitbetaald volgens de bestaande Britse regeling.

4 Al het losse personeel krijgt twee dagen vacantie per maand met behoud van loon. Deze vacantiedagen kunnen echter eventueel opgespaard worden of door een geldelijke vergoeding geregeld worden.

GEEN FUNCHI-MEEL.

Op Aruba is er geen funchimeel meer te krijgen. De bevolking geeft der K.N.S.M. hiervan de schuld, omdat zij weigerde het loon volgens de verlangens te verhogen. De bootwerkers weigerden toen te lossen.

[De K.N.S.M. deelde ons mede, dat op Aruba 20% verhoging werd aangeboden, waardoor het loon op 60 cent per uur kwam. Op Curaçao is het 50 cent. De bootwerkers verlangden echter 75 cent. — Red]

STERFGEVALLEN GEDURENDE FEBRUARI.

Maurits Kuiperi: Te Curaçao overleed in de ouderdom van 57 jaar de Heer Maurits Kuiperi, die lange tijd in het buitenland werkzaam was. De overledene is een broer van den redacteur van het Arubaanse weekblad „La Verdad" en de zoon van den welbekenden oud onderwijzer wijlen den Heer Herman Kuiperi. De overledene was bekend onder de naam van „Jee".

Johanna Catarina van der Biest Eman: Alhier overleed in de ouderdom van 73 jaar Mevrouw Johanna Catharina van der Biest Eman bekend onder de naam van „Djendjen Eman", na een kortstondige ziekte. Mevrouw Eman is de schoonmoeder van den Heer John G. Eman, directeur van de Aruba Bank. De teraardebestelling werd bijgewoond door Zijne Excellentie Gouverneur Wouters en den Hoogedelgestrengen Heer Isaac Wagemaker, Gezaghebber van Aruba. Op het kerkhof werd een indrukwekkende grafrede gehouden door Dominee G. E. Alers.

Bibiano F. Lacle: In de nog jeugdige leeftijd van 39 jaar stierf alhier de Heer Bibiano F. Lacle in de ... Bibi genaamd, met achterla... vrouw en twee kinderen na e... stondige ziekte. Bibi was in le... apotheker van Botica del Pue... was niet alleen bekend, doch... bemind door het volk, dat ie... in aanraking kwam met Bibi.

Bibi was altijd zeer welwi... bereid om de mensen te help... zijn heengaan heeft de Botica... blo een harer beste krachten... De belangstelling bij de teraar... ling getuigde van de grote s... en achting voor den overlede...

Rosalinda Wever Croes: M... de weduwe Rosalinda Wever... bekend onder de naam van Tj... in de hoge ouderdom van 74... overledene was een zuster... Heer Ardenico Wever.

ZUID-AMERIK...

DUITSE VLUCHTELING... TIJDIG GEVAT.

11 Duitsers, die vroeger d... maakten van de bemanning ... Duitse schip „Windhuk" werd... bij een gewaagde poging om e... Oceaan te ontsnappen in ee... boot uit Santos. De nazie... slaagden erin een kleine moto... bouwen en vluchtten uit het s... nenkamp te San Vicente, waa... den geïnterneerd sedert Braz... 16.000 ton grote Duitse sto... kocht.

De autoriteiten bemerkten de... heid en gaven opdracht tot ee... volging waarop zij de vluchte... open zee nabij Santos vatten. ... sers vernielden hun kleine boo... zagen, dat de gevangenneming... mijdelijk was (Rio de Janeiro. ...

VICE-CONSUL HELPT D... GEINTERNEERDEN V...

Uit Santos (Brazilië) word... dat de Duitse vice-consul e... personen werden gearresteer... schuldiging van medeplichti... een poging tot ontvluchting... Duitsers, welke deel uitmaa... de bemanning van de „W... Een Duitse zeeman heeft de... halzerij met zijn dood moeten... en is bij de wedergevangenner... dronken. Men deelde mede... vaartuig, waarmee de poging... vluchting werd uitgevoerd... bouwd voor een Duitsen ka... Sao Paolo (Rio de Janeiro. ...

AMERIKAANSE OORL... VOERENDE LANDEN ... BELLIGERENT.

De Regering van Ecuador ... een decreet uit, waarin word... steld, dat Ecuador de Ame... Staten, die in oorlog zijn ... buiten het Amerikaanse contin... als oorlogvoerend beschouwt ... (AP) 6.3).

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO"

Dagschotels: Heden: Geb. ... ree, snijbonen. Morgen: Chicke... Main. Maandag: Rosbief, ge... sperciebonen.

WACHTDIENSTEN: Za...

Telegram Afdeling: 7.3: Hr. Pons, tel. 675, Am... Solmslaan 13. 8.3: Hr. Nukoop, tel. 832, ... pont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. V... tel. 304, Amalia van Solmslaan...

Scheepvaart Afd.: Hr. Zee... Emmalaan 1.

Protestantse Jeugdvereni... leiding maakt hierbij den leden... dat wegens de totale verduister... Zaterdagavondbijeenkomsten... Maart wederom hervat zoude... den, niet kunnen doorgaan. V... schillende zijden is verzocht ... op Zondagmiddag te vergader... op de verschillende redenen ka... aan dit verzoek geen gevolg gegev... ons Paaskamp, dat dit jaar v... derde maal zou worden gehoud... voor de plaats waarvan wij re... stemming hadden verkregen, ... dezelfde reden wel geen ... kunnen hebben. Eventueel zull... voor echter nog mededelingen ... krant komen.

De jeugddiensten vinden ech... woon plaats op de tweede ... van elke maand, nu al sedert ... 1940. De tijd van 8 uur 's morg... voor velen een bezwaar blek... is sedert vorige maand der ... op 9.30 uur 's morgens en dez... regel bleek een succes te zijn... vorige maand 75 personen (j... en volwassenen) die jeugddien... zochten.

Met aandrang willen wij onze... verzoeken om, nu de bijeenk... stopgezet zijn, tenminste de ... diensten bij te wonen, opdat ... manier de ontstane band blij... staan. Men lette dus iedere ma... de advertentie aangaande de ... dienst.